

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

VVE Noordmans

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 17 juni 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 4 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de voorschool Noordmans. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: Stichting Impuls

LRK-nummer:796766058

Totaal aantal doelgroeppeuters: 14

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding en de pedagogisch medewerkers volgen verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

We zien dat de pedagogisch medewerkers nog te weinig in beeld hebben waarom de ontwikkeling van sommige peuters niet goed loopt. Daardoor krijgen de peuters nog niet de precieze hulp die ze nodig hebben.

De afspraken met de basisschool over een doorgaande lijn voor het aanbod, de zorg en begeleiding en de samenwerking waren in het verleden duidelijk maar worden op dit moment niet onderhouden.

De leiding van het kinderdagverblijf werkt nog onvoldoende gestructureerd aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding van het kinderdagverblijf maakt geen specifiek plan waarin staat wat op voorschool Noordmans al goed gaat en wat nog verbeterd kan worden.

De leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool

gaan. De leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld of peuters **voldoen aan de streefdoelen voor groep 1**.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	6
2.	Hoofdconclusie en vervolg	8
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	9
4.	Reactie van de houder	15

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op voorschool Noordmans.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, de pedagogisch medewerker, de zorgcoördinator en de beleidsmedewerker. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de betrokkenen van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op voorschool Noordmans.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op voorschool Noordmans als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende en enkele standaarden kunnen beter.

Context

Voorschool Noordmans biedt 15 uur opvang aan een groep van 13 peuters in de leeftijd 2 tot 4 jaar. Alle peuters zijn VVE-kinderen. Ze is gehuisvest in een lokaal van de Noordmansschool en maakt gebruik van de buitenvoorziening.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 12 oktober 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op voorschool Noordmans.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking	•		

Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de doelgerichtheid bij motoriek. Tevens kan de ruimte meer uitdagend worden ingericht met authentieke materialen waarbij er meer aandacht is voor ontluikende gecijferdheid.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering.

Wat beter kan, is het gebruiken van de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende begeleiding bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van deze doelen en het educatieve aanbod.

Daarnaast kan de voorschool meer nagaan waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we met de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering.

De pedagogisch medewerkers kunnen bij de instructies en vrij spel meer responsief reageren en passende werkvormen gebruiken die beter aansluiten bij vooraf gestelde doelen en bij de zones van de naaste ontwikkeling van de peuters.

Daarnaast is het van belang dat de pedagogisch medewerkers de mondelinge taalvaardigheid van de peuters verbeteren door hen meer te stimuleren om onderling in interactie te gaan.

De feedback die de medewerkers geven is veelal positief maar kan specifieker gemaakt worden en meer gericht zijn op de kansen tot ontwikkeling binnen het speel-en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als kan beter.

De leiding van de voorschool Noordmans en de pedagogisch medewerkers werkt samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de peuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de peuters die naar de Noordmansschool doorstromen is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het maken en onderhouden van afspraken tussen voor- en vroegschool. Dit kan helpen om een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie te versterken. We denken daarbij aan afspraken over een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het stellen van streefdoelen.

De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen nog geen streefdoelen vast op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie en de ontwikkelingsgroei van de kinderen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Toelichting Kwaliteitszorg en ambitie

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De voorschool gebruikt verschillende instrumenten om de kwaliteit te evalueren. Ook worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering.

Wat beter kan, is het formuleren van ambitieuze doelen en op basis van een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan evalueren. Daarbij verdient het aandachtspunt de nadruk of de voorschool de peuters voldoende voorbereidt op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg kan de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld brengen. Daarmee krijgt zij inzicht in waar de pedagogisch medewerkers zich verder kunnen verbeteren.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een

duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering.

Het draagvlak bij de teamleden voor de ontwikkeling van de voorschool kan verdiept worden. Daarnaast kunnen heldere ontwikkeldoelen de pedagogisch medewerkers helpen bij het resultaatgericht werken en zijn daarop dan meer aanspreekbaar.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen. Ook geven zij aan dat ze voldoende informatie ontvangen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het betrekken van belanghebbenden bij de ontwikkeling van het beleid van voorschool Noordmans. De ouders worden wel goed geïnformeerd, maar zij worden nog niet actief bevraagd naar voorstellen ter verbetering van het beleid.

4 . Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

OPz: Zicht op ontwikkeling

Wat betreft het cyclisch proces van doelen stellen, passende begeleiding bieden, evalueren en bijstellen van de doelen en het aanbod: We zijn bezig met een nieuwe werkwijze die wij passend vinden bij het werken met deze zeer jonge doelgroep. Dit leidt er toe dat de doelen die we stellen ook daadwerkelijk betekenis hebben voor het aanbod in de praktijk. Gegevens in KIJK! over de ontwikkeling van kinderen worden, ook in de huidige werkwijze gebruikt voor het kiezen van de doelen en het samenstellen van het aanbod. Evaluatie van de gestelde doelen leidt eventueel weer tot een aangepast aanbod en zo vormt het een cyclisch geheel.

OP6: Samenwerking

Door omstandigheden is de samenwerking met de Noordmansschool op dit moment minder intensief dan wij wenselijk vinden. Dit betreft vooral de samenwerking en afstemming met de leerkrachten. De structuur wat betreft de doorgaande lijn voor de kinderen (onder andere de overdracht) is op dit moment ongewijzigd en voldoet aan onze wensen. Gegevens over de ontwikkeling van alle peuters die doorstromen naar de Noordmansschool worden overgedragen aan de leerkracht waardoor voor de kinderen een doorgaande ontwikkelingslijn gewaarborgd is. We doen dit gesprek samen met de ouders.

OR1: Ontwikkelingsresultaten

Gezien de uiteenlopende startniveaus van kinderen en het grillige ontwikkelingsverloop van jonge kinderen, zien wij niet het belang van het formuleren van algemene streefdoelen.

Wij zijn ons er van bewust dat kinderen zich in hun eigen tempo ontwikkelen en het is onze visie dat we daarbij zo goed mogelijk aansluiten om zodoende het kind te helpen bij een optimale ontwikkeling gegeven zijn niveau en ontwikkelingsmogelijkheden. We kijken dus steeds waar de volgende stap in de ontwikkeling van een kind zit en stemmen ons aanbod op dát specifieke kind af. Bovendien analyseren we de groepsrapporten van de registraties uit KIJK! en daar trekken we conclusies uit. Vanaf de tweede registratie van KIJK! kunnen de pedagogisch medewerkers zien wat het tempo is waarmee een kind zich ontwikkelt op de diverse ontwikkelingslijnen. Door de GGD inspectie worden we nauwgezet gevolgd op het gebied van kwaliteit en wet- en regelgeving.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

